

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת ואתחנן נחמו
שנת תשע"ד

ונמשכה כל השנה, וגם בשנת תקצ"ו גם כן לא נשקט המחלוקת, כאשר יבין המעיין מהמכתבים דלהלן, עד שנת תקצ"ח שמתו במיתה מגונה ומיתה משונה הבעלי לשון הרע ורכילות אשר דרכו לשונם לירות במסתרים תם, וביניהם היה הנגיד משה מכפר שערעוץ, אשר שילם רעה תחת טובה, שהיה בימי נערותו עני גדול, ועקר מבנים. אך היה שוקד על דלתי אדמו"ר וצוקיל לעורר רחמים אצלו, לעזור לו, וריחם עליו הוא ז"ל והבטיח לו שיהיה עשיר גדול ושיהיו לו בנים קיימים, וכך היה (הנה כפי הנשמע בין אנ"ש, כי משה חניקעס היה מחסידי הרה"ק רבי ר' ברוך, והוא אשר ביקש אותו הרה"ק רבי ר' ברוך שישתדל להביא את רבינו לברסלב, והתנה עמו שיתן בכל שבוע מעות מסוים לרבינו"ל, יש לומר שאף שמקודם זה היה עני גדול אמנם במשך הזמן עלה והצליח בסחורתו שנעש בעל פרנסה טובה, ושוב אח"כ כשהסתופף בצל רבינו"ל, הבטיחו עשירות, ונעשה עשיר, וכן על דרך זה כתוב בימ"ת שנתברך ונתעשר בכח רבינו"ל, ועיין בפרפראות לחכמה על תורה ס"ט "שוה האיש (משה ת.) לא היה לו בנים והיה מתחלה במדרגה שפילה וקטנה ואח"כ עלה ממדרגה למדרגה ונתעשר בכל פעם ביותר ע"כ, ועיין כע"ז בכוכבי אור (אנשי רבינו"ל בחלק מופתים מרבינו"ל את ז') שמשם ת. ושותפו אברהם פיינעס מתחלה לא היו עשירים כל כך והיו מקבלים פורריאדען קטנים מהפורריאטישקעס הגדולים כו', אבל הצליחו עד שעם הזמן נתעשרו כל כך שהיה ביכולתם להיות כאחד הגדולים עיי"ש, ויש בזה הרבה לספר עד אשר צקרה היריעה לזה.

ואחר זמן כביר אחר פטירתו של אדמו"ר ז"ל, נעשה לו טינא בלב, עד אשר נהפך לאויב ורודף, ונכר אדמו"ר ז"ל הרבני המפורסם מו"ה ר' אברהם דוב [בן הרבנית אדל בת רבינו"ל] אדיל ז"ל היה חתנו, וגירשו מחמת המחלוקת [עיין לקמן מכתב קע"א ומכתב רט"ז]. ויש בזה הרבה לספר, אך כללו של דבר ששלם רעה תחת טובה, ונהפך לרודף, ורדף למור"ר נתן ז"ל כל שנת תקצ"ה - תקצ"ו - תקצ"ז - תקצ"ח - תקצ"ט, וגירה בו אויבים לקחת אותו לתפיסה [עיין מכתב], ואחר כך גירשו מביתו מברסלב לנעמירוב, וגם שם גירה בו בכל פעם אויבים, עד שבשנת תקצ"ח קודם שבועות היה מורנו ר' נתן מברסלב לחשוב עצה עם אוהביו איך לחזור לביתו לברסלב, מחמת ששם בנעמירוב לא היה לו דירה, והוכרח לישב בשכינות, ועוד כמה יסורים שהיו לו שם. ונודע למשה הנ"ל שמורנו ר' נתן רוצה לחזור לביתו, ואו עמד באמצע הרחוב ואמר כהאי לישראל "ער וויל שוין אריין צוא ריק אהער, נוא ווא וויל מייך לעבין וועט זיין, וועט ער דא נישט זיצען, נישט מעהר איך באדארף בלויז גייען להגאראדניטשע", כאומר ואמסור אותו.

וכך הוה, והלך מהרחוב להארון הנ"ל, והיה בריא כאולם בכל כחותיו, עטינו מלאים חלב וכו', ובבואו להארון הנ"ל היה שם יהודי אחד, וצוה שילך לחוץ, והלך האיש הנ"ל לחוץ, ושמע שהוא מדבר ממורינו ר' נתן עם הארון הנ"ל, וכחרף עין נפל לארץ חלשות ונגוע ונעשה רעש גדול, והארון הנ"ל ברח לחוץ וצעק צעקה גדולה, כי לא יכלו להחיות אותו, ושפכו עליו י"ש עם בשמים טובים וריחות טובות, אך לא הועיל, וצעק הארון הנ"ל ליקח איזה עגלה להוליכו לביתו, ולא היה לשעה שום עגלה, ולקחו עגלה גדולה שמוליכין עמה זבל ורפש מהרחוב והמסוים, ושכבו אותו על העגלה הנ"ל, והאיש הנ"ל ועוד כמה נכרים הוליכו אותו לביתו, ונעשה שם רעש גדול עד למאד מאד, כי זה מקודם לערך חצי שעה ראו אותו בריא כאולם בכל כחותיו, ועכשיו הוא מת, אך לא הועיל להם רעשם, ושכב כך בלא לשון לערך מעל"ע רק הכה מבטנו זיעה וכו', ואחר כך נגווע לגמרי.

ואז התחרטו כמה וכמה שונאים ואויבים, ונתהפכו לאוהבים, והם בעצמם טרחו להביאו לביתו לברסלב, וכך היה שבשנת תקצ"ט בין יום כיפורים לסוכות יצא מנעמירוב לברסלב, ואו נשקט המחלוקת [עיין לקמן מכתב רס"ז הנכתב ביום ב' פ' עקב תקצ"ח שנכתב בנעמירוב, ועל יום כיפור שנת תקצ"ט כיה מוהרנ"ת באומן כמו שכתב במכתב רט"ט].

וזה בחינת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, דרך עץ החיים דייקא שאין יודעין את הדרך אל העץ חיים שהוא האילן הנ"ל, כמו הכת הנ"ל שחקרו שיש אילן כזה, אבל לא ידעו הדרך, כי נפל ביניהם מחלוקת, זה אמר הדרך לכאן למזרח וזה אמר למערב וכו', ומשם נמשך כל מיני מחלוקת שבעולם שיש עד עתה, כי העולם מלא מחלוקת כמ"ש רבינו"ל (שיחות הר"ן). ושורש המחלוקת הוא מחלוקת שבקדושה שהוא מחלוקת הצדיקים, מחלוקת התנאים והאמוראים שמחולקים בדרכי התורה שזה אוסר וזה מותר זה מטמא וזה מטהר וכו', ומשם נשתלשל בכמה השתלשלות המחלוקת של העולם, שנתרבה המחלוקת וחילוקי דעות ושינויים רבים לאין מספר בכל העלם, שעל ידי זה נחרב הבית המקדש כמו שדרשו חכמינו ז"ל שלא נחרב בית שני אלא על ידי שנת חנם, ועיקר שורש המחלוקת נמשך מבחינת להט החרב המתהפכת ששומר את דרך עץ החיים שהוא בחינת שינויים ומחלוקת, ולכן נקרא להט החרב המתהפכת על שמתהפך ומשנה הרעת בכמה וכמה שינויים וחילוקי דעות, שמשם כל המחלוקת, וכמוכן בוהר (ויחי דרכ"א) עיי"ש על פסוק אני חבצלת השרון שושנת העמקים, וכדון אשתני אדם לכמה גוונים זמנין דינא זמנין רחמי וכו', ולא קאים בקיומא תדיר בחד מינייהו וכו', ועל דא אקרי חרב המתהפכת, המתהפכת מטטרא דא לטטרא דא מטב לביש וכו', משלום לקרבא, מתהפך הוא בכולא וכו' עיי"ש. וסוים שם תא חוז לעלמא דאתי כתיב כי כימי העץ ימי עמי עיי"ש. נמצא שלהט החרב המתהפכת הוא בחינת שינוי דעות ומחלוקת, וזה עיקר השמירה מלבא אל העץ חיים, כי על ידי זה אין יודעין הדרך אל העץ חיים, כי שם אצל העץ חיים שם ההיפך ממחלוקת, כי שם שלום נפלא שיהיה לעתיד, כי כל החיות והעופות שוכנים שם יחד בשלום ואהבה בלי מחלוקת כלל כמוכא שם בספורי מעשיות, זה בחינת וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי שהוא השלום המופלא שיתגלה לעתיד.

וזה פירוש עץ חיים הוא למחזיקים בה וכו', וסמך ליה דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום עכ"ל. וע"ע בליקו"ה הל' יבום (ה"ב אות ה') שהמחלוקת הבא מעץ הדעת טוב ורע משם נאחו הסטרא אחרא ע"כ. וע"ע שם בהל' יבום (ה"ג אות ה') שמי שפוגם באמונת חכמים אינו יכול לברר שום הלכה פסוקה, כי עיקר פגם עץ הדעת טוב ורע הוא פגם אמונת חכמים, כי החכמים מבררים האסור והמותר הכשר והפסול, וזה עיקר עבודתם, וזה עיקר תורה שבעל פה, ומי שאין מאמין בהם נמצא שאינו יודע שום דין ושום הלכה, ואז הוא בבחינת פגם עץ הדעת טוב ורע שפגם בו אדם הראשון, כי נתערב לפי בחינתו טוב ורע דהיינו איסור והיתר טמא וטהור וכו', כי אדם הראשון היתה מעלתו גבוה מאד וקיבל בנורא מהקב"ה גם התורה שבעל פה, אמנם בעת ששמע לעצת הנחש שפירוש פירוש אחר שאינו של אמת, אז נטה מפשט האמת בדברי הקב"ה, ובפרט עצת אשתו, הלכו אחר עצת הנחש ונטו מפשט האמת בדברי ה' שזה בחינת אמונת חכמים, והם פגמו בזה עיי"ש באריכות גדול.

גם ר' נפתלי ואנ"ש מבקשים להודיעם משלומך ובריאותך הטוב. והנני מוכן להשיבם מיד, ומחמת זה אין פנאי להרחיב הדיבור לך עתה, וה' יחזק לבבך בתורה ותפלה ומעשים טובים לאורך ימים ושנים טובים.

דברי אביך המצפה לראותך בשמחה

נתן מברסלב

אמר המעתיק [ה"ה הרה"צ מטשעהרין ז"ל, או הר"ר נחמן מטולטשין, שניהם מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל] להיות נודע לדורות כי בואת השנה היתה מחלוקת גדולה עד למאד, והתחילה מבין כסה לעשור (כמסופר לעיל לעיל בפתיחת המכתבים שנת תקצ"ה, ועיין לקמן מכתב קס"ב "מיום שנתהווה הרעש ביום טוב שעבר").

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקדוש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאונין זצלה"ה על

מאמר מ"ט:

מה שידע, והקיבוץ היה אצל הר"ר גדליה, והוא ידע כל המעשיות מהבעש"ט זצוק"ל, ושוב היה אחד שהיה יודע גם כן מעשיות, ומזה נעשה השבחי בעש"ט, וכמדומה שה"ר גדליה מליניץ עשה את השבחי בעש"ט. אחר כך אמר רבינו זצוק"ל בזה הלשון, ס'ועט פון פון מיר אויך זיין וואס צו דערציילין.

(אבניה ברזל אות ל')

ק.

תלמידי מרן הבעל שם טוב

זקיניו של הרב מטשעהרין, אמר עליו רבינו זצוק"ל שיש לו חסיד א' בעיר ברסלב. ופעם אחת התענה משבת לשבת, ואמר רבינו זצוק"ל שהיה צריך לפעול איזה דבר והשתמש עם עבודה של הר' חיים שרה"ס. ואמר אז מה שמוכא בהשיחות לא בחנם היה הבעל שם טוב הבעש"ט, שהיה לו תלמידים כאלו.

(שם אות ל"ז)

ק"א.

טול מקל והך על קדקדם!

פעם אחת בא הר"ר בער מטשערין אל רבינו זצוק"ל על שבת, ולא על השבת שהיה לו קביעות לבוא אל רבינו זצוק"ל, ושאל אותו רבינו זצוק"ל מדוע לא באת על שבת שאת הרגיל לבוא, והשיב לרבינו זצוק"ל שהיה אצלו נכד הבעל שם טוב, מפני זה לא היה יכול לבוא. ויאמר לו רבינו זצוק"ל הצרכת לקחת מקל ולהכותו מפני שאינו יושב בביתו על התורה ועל העבודה, ופרנסה יתן לו השי"ת.

(אבניה ברזל אות מ"ח)

ועם כל זה לא הקפיד על רבינו זצוק"ל לפני חותנו, מפני שהיה ירא לעשות איבה ושנאה לחותנו עליו, מחמת שהוא מזרע הבעל שם טוב, אבל אחר כך פגע ברבינו זצוק"ל תחת כותל הבית בהצנע, שאלו היתכן כזאת, הלא אתה נכד הבעש"ט ונכד ר' נחמן מהארדיענקא והותנכם פזר לנדן סך רב מחמת היחוס, ואתה לא תלמוד כלל, עד שאפילו העברי שכחת, וכתוך אלו הדברים נתן לו שני הכאות על הלחי, ורביז"ל בכה הרבה, ולא ענה אותו דבר.

ואחר כך היה מעשה שהאיש הנ"ל נסע בדרך דרך היער, ושמע קול צעקה, ויאמר להבעל עגלה שיטה אזנו, והטו אזניהם ושמעו שזה קול אדם, והטה הוא אזנו יותר ושמע שזה קול תפלה, וירד האיש מן העגלה והלך אחר הקול, ובא עד מקום רבינו זצוק"ל, ומצאו מעומף בטלית ותפילין וצויע בקולי קולות עד לב השמים, וסכיבו היה כמו נהר, מן הדמעות והבכיות והתפלל הללויות בפסוקי דזמרה, ונתבהל מאד, והמתין לו עד שרבינו זצוק"ל סיים את תפלתו, ואז התחיל לבקש ממנו שימחול לו על ההכאות והזלזולים, ויאמר אליו רבינו זצוק"ל, שלא ימחול לו עד שיבטיח בודאי שלא יפרסם הדבר כל ימי חי רביז"ל, אבל זאת פעל אצלו שיחזור אל חותנו ויאמר לו שלא יתערב בדבריו, ולא יפריד אותו מדרכו, כי אין אנו יודעים פשטים על נכדי הבעל שם טוב ז"ל, ומחמת שהוא האריך ימים אחר רבינו זצוק"ל, סיפר כל המעשה הנ"ל לפני הר"ר חייקל אחר הסתלקותו עה"ש.

(שם אות ט', ואות ט"ז)

צ"ט.

ספר "שבחי בעל שם טוב"

אחד שאל את רבינו זצוק"ל, מדוע אין שום ספר מכם כמו השבחי הבעל שם טוב שיש מהבעל שם טוב זצוק"ל, והשיב לו מהיכן נעשה ה"שבחי הבעש"ט", לאחר הסתלקות הבעש"ט נתקבצו התלמידים, וסיפרו כל אחד

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רן לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושה הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש חמודות וזרעו לברכה זרע קודש שמש ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קל"א

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי"א

סימן ט"ז: צדיק יסוד העולם

שואל: הנה לדברך נמצא כי ר' נחמן עשה דרך מיוחד לחסידיו וממשיכי דרכו, ונשאר הרבי שלהם, וגם אמר על עצמו המעלות הגדולות והנצורות שזכה לזה, ובוה ידעו ממשיכי דרכו גודל מעלות רבם.

אבל מה זה שהוא העמיד א"ע כאלו הוא המנהיג של כל העולם כולו, שרובם כמעט לא ידעו ולא שמעו ממנו, ואפי' אותם ששמעו ממנו, רובם לא קבלו מרותו עליהם כלל, ואדרבה עוד להיפך, ואיך אמר לשונות כאילו הוא הרבי של כל העולם, דוגמת מש"כ בחיי מוהר"ן (סי' קמ"ח) אותי צריכים כל העולם, לא מבעיא אתם וכמותכם, אתם יודעים בעצמכם, אלא אפי' אותן הצדיקים שיכולין כבר להתפלל, אני יכול להראות להם וכו' דרך בתפלה, וגם אפי' צדיקים גדולים מאד, שהולכים כבר רק ביחודים, אני יכול להראות להם וכו' דרך ביחודים. וכן אמר (שם סי' רי"ד) כל העולם צריכין אותי מאד מאד, עד שא"א להם כלל להיות בלעדי, וכעין זה אמר (שם סי' ר"ג) אותי צריכים כל העולם, לא מבעיא אתם, אלא אפי' כל הצדיקים צריכים אותי, כי גם הם צריכים להחזיר אותם למוטב, וכל מאמרים אלו מראין כאלו הכל צריך לעבור על ידו, מה שלכאורה באמת לא היה נראה כך כנ"ל.

משיב: הנה ענין הנ"ל מובן עפ"י מש"א הוא עצמו (חיי מוהר"ן סי' רצ"ט) שא"א להיות איש כשר באמת כ"א כשמתקרבין להצדיק האמת שבדור. וענה ואמר קודם שנמצא הצדיק האמת בעולם, יכולים להתקרב להשי"ת בעצמו, אבל אחר שכבר נמצא הצדיק האמת בעולם, א"א להתקרב להשי"ת באמת בשום אופן, כ"א כשזוכין להתקרב אליו, ואמר בזה"ל איי סע איז פאר האנין עפעס אזאך קען מען וכו' נישמעזר אז סע איז שוין פאר האנין קען מען אנדערש ניט זיין איין יהוד סידן מען איז זיך צו אים מקרב ע"כ.

היינו כמו שאמחז"ל (ב"ב ק"י): ניתנה תורה ונתחדשה הלכה, שבכל דבר קודם שנתגלה בעולם, יש אופנים לכל מי שרוצה להתקרב להאמת, לזכות לזה כ"א ע"י האופן שלו, כמו האבות שקיימו התורה באופנים משלהם כמבואר בראשונים מה ומתי קיימו, וכמ"ש בזה"ל שיעקב אבינו קיים מצות תפילין בפיצול המקלות ברהטים וכדומה, אבל משניתנה תורה, א"א לקיים רצון הבורא אלא באופן זה, וכן בענין עבודת הקרבנות שאמרו (זבחים ק"ב): עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מותרות ועבודה בכורות, ומשהוקם המשכן נאסרו הבמות ועבודה בכהנים וכו'.

וביאר מוהר"ת ענין זה בלקוה"ל (הלכות הפקר ונכסי הגר ה"ג אות ב') כי כמו שאחר שזכו ישראל לקבל התורה, אזי זכו הם בכל התורה ובכל העולם ומלאו התלויים בתורה, ואפי' גר הבא להתגייר עכשיו ולקבל עליו עול תורה, א"א לו להתגייר כ"א ע"י ישראל, דהיינו ע"י ב"ד מ"שאל, ואם לאו אפי' אם מקיים כל התורה והמצוות, ולא יתגייר ע"י ישראל דייקא, אז אינו נחשב לגר, ורחוק לגמרי מקדושת ישראל עדיין. כמו כן להבדיל בקדושת ישראל בעצמן, בענין התקרבות ישראל להשי"ת באמת, אז קודם שיש איזה צדיק אמיתי בעולם, אז בודאי כל מי שרוצה להתקרב להשי"ת באמת, יכול להתקרב, אבל אחר שכבר נמצא צדיק אמיתי מנהיג ישראל אמיתי, אז א"א לשום אדם להתקרב להשי"ת באמת ובשלימות, כ"א על ידו דייקא ע"כ.

וכן הוא בענין תורה שבע"פ שכאו"א מהתנאים היה לו הקדמות משלו, ולימודים שקיבל מרבו, וכ"ז היתה תורה אמיתית, אבל מיום שסידר רבינו הק' המשניות, נעשה זה התורה שבע"פ האמיתית להלכה, ואין שייך באופן אחר, וכן בסתימת הש"ס אחרי האמוראים.

וכן בסדר התפלה, שלפני אנשי כנסת הגדולה, היה כ"א מתפלל כנוסחתו, וכל בקשותיו להשי"ת כפי מה שהיה צריך, אבל אחר שאנשי כנה"ג תיקנו נוסח שמונה עשרה, אין יוצאין חובת התפלה בלא זה.

וע"י מש"כ בדרשות הר"ן (דרוש שמיני) וז"ל שאין ספק שראוי שנאמין, שכמו שבזמן שבית המקדש קיים, היה המעון ההוא המקודש מקום מוכן לחול שפע הנבואה והחכמה, עד שבאמצעות המקום ההוא היה שופע על כל ישראל. כן ראוי שיהיו הנביאים והחסידים מוכנים לקבל שפע החכמה והנבואה, עד שבאמצעותם יושפע השפע ההוא על המוכנים לכל בני דורם, לכך גם אם לא ישתתפו עמם. אבל מצד המצאם בדורם שהם עצמם כמו המקדש המקודש. ולפיכך בהמצא לנביאים והחסידים בדורות יהיה השפע שופע עליהם, ובאמצעותם אפשר שיהיה שופע על כל המוכנים מבני דורם. וכ"ש לאותם שהם מתקרבים אליהם ומשתתפים עמם. ולא בחייהם בלבד כי גם אחרי מותם, מקומות קברותיהן ראויין להמצא השפע שם בצד מן הצדדים. כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול עליהם השפע האלהי, עדיין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שיספיק לכיוצא בזה. ומפני זה אמרו רז"ל שראוי להשתטח על קברי הצדיקים ולהתפלל שם. כי התפלה במקום ההוא תהיה רצויה יותר להמצא שם גופות אשר חל עליהם כבר השפע האלהי ע"כ.

גם מאגרת של היום היה לי נחת ונחמה על צערנו הקשה, מענין המחלוקת. מאחר שאני רואה שאתם מרגישים קצת דיבורינו שדברתי עמכם בזה, שצריכין להתעורר מאד להתקרב על ידי זה דייקא, ושאינן התחזקות גדול מזה. חזק בני וחזק, וחזקו עצמכם זה את זה, איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק, ותקיימו "ותקבלין דין מן דין" (ליקו"מ ח"א סי' ליד), כי לא דבר ריק הוא אשר נעשה עמנו בכל עת, בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות. זכרו היטב כל מה שעבר עלינו, ומה שנעשה עמנו עתה, למען תספרו לדור אחרון בני יולדו וכו', כי כפי הנראה גם עליהם יעברו מחלוקות עצומות, ויהיה להם להתחזקות ולנחמה כשישמעו ויבינו שכבר עבר עלינו כל זה כמה פעמים, ובכל עת עמדו עלינו וכו' רח"ל, והקדוש ברוך השם מצילינו מידם בכל פעם.

כי כל מה שנעשה עמנו יספרו מזה הרבה, בכל דור ודור, אפילו כשיבא משיח במהרה בימינו. כי מעשה כזאת לא היה עדיין, שאמת נגלה כזה עם התגלות חידושי תורה כאלה, יהיו נעלמים ומבוים ומושלכים ארצה כל כך, אבל זהו בעצמו התירוץ מחמת שהוא אמת כזה, וחידושי חידושים כאלה, על כן מבוים ומסתירים כל כך. אבל דבר אלקינו יקום לעולם, והאמת עד לעצמו. ומי שהתחיל יגמור, כמובא במדרש (בר"ר פ"א סי' ב) על פסוק ועשה חסד עם אדוני אברהם, התחלת גמור. ופירושו שאמר להקדוש ברוך השם רבוננו של עולם התחלת לעשות ניסים בשביל אברהם וכו' תגמור וכו'.

[סיפר מוהר"ת איך שבהתגברות המחלוקת שגבר השקר מאור והצליח, והאמת היה מושלך כל כך ארצה, עד שכמעט אין להאמין קיומו, וגם הכתוב מעיד על זה ותשלך אמת ארצה. ופ"א התעורר מוהר"ת בבוקר לפני התפלה מכל זה, ולא יהיה היה ביכולתו להתפלל בגדלות המוחין. כי ראה בעיניו גודל השפלות של דרכי רבינו"ל, עד שהעולם מחוייקין את אנ"ש כמו משוגעים וכו' וכמעט שחשב בתפלה זו לא יבוא עוד לגדלות המוחין. אמנם כשהגיע להפסוק "השומר אמת לעולם", פתאום זכה להתנוצצות התרוממות המוחין ושמחה בלבנו, וביאר לעצמו הפסוק על פי משל לדוכס אחד שהיה לו גן נפלא ובו נמצא וגדלו כל מיני חילוקי הצומח שבעולם, לבר מין אחד, שחלפו שנים הרבה ולא נמצא בהגן הזה מחמת שהוא יקר המציאות. עד שהגיע הזמן והשיג גרעין אחד ממין הצומח הזה, ורעהו אותו בגנו, ומחמת שהגרעין הזה היה יחיד מיוחד ומיוחד בגנו, ודוקא על גרעין כמוהו הסכנה מרחפת ביותר עד שרואין אותו מגודל, הן מצד המוכשרים לגידולו שצריכין להיות מוזמנים בשעה שהוא צריך להם, ובמדה מצומצמת לא פחות ולא יותר, והן מצד הצפרים האורבים על הגרענים, ולכן הפקיד על גרעין זה שומרי הגן מיוחדים שתמיד ישגיחו על גרעין זה בעינא פקחא, לא יסירו עין מעליו אף רגע אחד.

כן עם האמת היקר המציאות ומושלך ארצה ועובר עליו מה שעובר, אבל אין לפחדו על האמת המשליך אמת ארצה, כי הוא בעצמו שומר האמת לעולם. ועיניו עליו תמיד, עדי יתקיים אמת מארץ תמצא הגדל ותצליח ותעשה פרי, ושפת אמת תכון לעד. ואחר זה היתה תפלתו תפלת צדיקים בגילה רנה וריצה וחדוה (סיפורים נפלאים דרמ"ד)

חזקו ויאמץ לבבכם וכו' כי ה' אתנו אל תיראום. יתר מזה אין פנאי להאריך.

דברי אביך אוהבך באמת לנצח.

נתן מברסלב

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בהעט סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** או להפעקס: **845.781.6701** להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

[ובעת הלוייתו של משה חניקעס יצא מוהר"ת מעיר ברסלב, כי אמר להשאר בעיר ולא ללכת להלוייתו איני רוצה כי הרי בכל זאת הרי היה תמך הרבה ברבינו"ל וגם תמך את מוהר"ת לפני המחלוקת ביד רחבה, וללכת להלוייה איני רוצה, ובפרט שמא יחשבו אנשי העיר שזה משמחת הנקמה בו, ולכן יצא במשך זמן הלוייתו מעיר ברסלב (שש"ק ח"ב אות תשס"ב)]

רבת צרוננו מנעורינו גם לא יכלו לנו, וד' לא יעזבונו בידם, ואש תורתו ויראתו אשר הוא עוסק להכניס בנו, לירא מלפניו יתברך אדון כל, לא יכבה לעולם, כאשר אמר הוא ז"ל בזה הלשון: (חיי מוהר"ן סי' רכ"ט) מ"ן פ"י ע"ר"ל ועט שוין טלואין ביו משיח ועט קומען.

הודעתי כל זה בכדי שיבין המעיין היטב בהמכתבים דלהלן, וישאר קיים באמת לנצח [הגה"ה בעל"ת בדפוס יש"ן].

סימן קמ"א

יום ב' חיי שרה, תקצ"ה לפ"ק, ברסלב

שלום רב לאהובי בני מו"ה יצחק נ"י.

מכתבך קבלתי בזאת השעה, גם ביום א', והחיינתי בדבריך במה שכתבת מענין אריכות אפים. ברוך השם אשר עד כה עזרנו שדבריו הנוראים ז"ל מתחילין להתנוצץ לעשות רשימה ופעולה טובה בלבבך. אם אמנם עדיין הוא במיעוט ובצמצום מאד, עם כל זה הגדלתי בשמחה על צמיחת קרן ישועה הגדולה הזאת, כי באלה חפצו.

בי כל ישעו וכל חפצו וכל מגמתו שתזכו לילך עם דבריו, היינו לקיימם כפשטם, ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצוא לעצמו עצות בכל יום ובכל עת, בכל מה שעובר על האדם בכל עת וזמן, ביום ובלילה, בשכבו ובקומו, ובלכתו בדרך, בימי נעוריו, ובימי בחרותו, ובימי זקנותו מתחילתו ועד סופו, הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם ביתו, ואשתו, ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם הקרובים והרחוקים, האוהבים והשונאים ח"ו וכו', אין דבר ואין ענין שלא נוכל להוציא ולמצוא לעצמינו עצות נכונות ודרכים ישרים, בכל דבר איך שהוא בבחינת ירידה ח"ו ובחינת עליה, בכל מיני דרגות וענינים שהאדם עומד בהם. ומי שמבין קצת מבין, ומי שאינו מבין או אפילו המבין קצת, כשמגיע לענין שאינו מבין, צריך להאמין תמיד, שבוודאי נמצאים אלו הענינים שעוברים עליו ועל כל העולם, וכל מה ששומע בני אדם מדברים, בוודאי הכל נמצא בתוך תורתו ומעשיותיו ושיחותיו הק' [ע"ן ליקו"מ ח"א סי' ס"א על ידי אמונת חכמים ואמונה בספרי צדיקי אמת, ימצא לעצמו עצות ישרות בכל מקום. ובס"א קמ"א ע"פ"א או אמרתי הנה באתי במגילת ספר כתוב עלי. וע"ן שיחות הרין סי' ר"ד שמי שבקי היטב בתורתו ובשיחותיו הק' דהיינו בספרי הקדושים, ראוי לו למצוא כל שיחות העולם בתוך תורתו הקדושה, ואין שום שיחה וענין בעולם שלא יוכל השלום למצוא בתוך תורתו ע"י"ש, וע"ן באריכות בהקדמת הספ"ק ליקוטי מוהר"ן אין שום דבר מצוה וקדושה ועצה טובה הנצרך לכל אדם שבעולם בכל דרגא ודרגא שלא נזכר בהספר הקדוש והנורא הזה כי מאוד עמקו מחשבותיו ע"י"ש באריכות. וכ"ה לקמן מכתב ר"ג אין ענין בעולם שאינו כולל בדבריו הק' ז"ל]. ועל ידי האמונה יזכה למצוא גם כן לפי שכלו ומדריגתו, כי מאוד מאד עמקו מחשבותיו, והכל יכולים להחיות עצמן על ידם בחיי עולם לנצח נצחים, אשרינו שזכינו לכל זה.

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !
 לימוד ספ"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספ"ק ליקוטי מוהר"ן
718-855-2121
 געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די
 מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות
 חזקו ואמנצו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעיין ולחפש בהם למצוא בהם
 בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל"ת מכתב ש"א)